

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 23. prosinca 1880.

List 4.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov keršnanstva. II.

15. Sv. Germana.

(Dalje.)

e) Srečna pastarica.

Kdor je kdaj bil ali je še zdaj za pastirja, mi bo rad priterdil, če rečem, da pastirski stan je velikrat težaven stan, da pastirska služba je pogosto dosti sitna služba. Vsako jutro na vse zgodaj vstajati; dan na dan ne med ljudmi, marveč med nepokojno živino v samoti živeti; v slabi, zakerpani obleki prenašati vročino in mraz, lež in nevihto; ves ljubi dan z utrujenimi nogami in velikrat s praznim želodcem stopinje pobirati za nagajivim blagom; kakor pravi brambovec vedno s šibo v roki odganjati nikdar neugnanega sovražnika, da ne škoduje travnikom in polju; nazadnje pa, če ni vse prav, še kregan in zaničevan biti: to je huda, prehuda šola! Zato se ni čuditi, če mlad pastir komaj pričakuje tiste dobe, ko bo smel oddati svojo pastirsko službo mlajšemu bratu ali mlajši sestrici!

Uboga Germana pa take spremembe ni čakala, marveč ostala je priprosta pastarica prav do svoje sladke smerti.

Pa pobožnost, pravi sv. Pavel, je za vse dobra; zato je bogoljubna Germana živela nezmerno veliko tolažbo in veselje tam, kjer čutijo drugi le otožno žalost in dolgočasno zopernost. Pobožen kristjan je namreč takrat naj bolj vesel, ko je sam, ko se more v tihi samoti prav priserčno pogovarjati z Bogom, z Marijo, z angelji in svetniki.

Tako Germani na samotnem pašniku ni bilo nikdar dolgčas, ker je imelo njeno serce zmiraj pri sebi družbo, — naj lepšo, nebeško družbo. Široki pašniki, travniki, polja in gozdi na okrog so se ji zdeli kakor velikanski tempelj Božji. — Sv. Avguštín je nekdam rekel: „Vse kar v naravi vidim, vse vse mi kliče: „ljubi Bog!“ tako je tudi blago pastarico vsaka stvar spominjala Boga in njegove neskončne modrosti in ljubezni.

Vsaka cvetlica, germovje, sleherno drevo, letéči ptiček, jagnje na paši, bistra voda v potoku, urni oblak, žarko solnce, tisučerne zvezdice zvečer na nebu: vse to je vnemalo njeno dobro serce, da je neprenehoma hvallila in molila dobrotljivega Boga in se veselila njegovih veličastnih del.

Tako premišljevanje in občudovanje krasne narave in pobožno čiščenje mogočnega Stvarnika jo je pa tudi obvarovalo mnogoverstnih nevarnosti, ki prežijo na ubogo dušo mladega nedolžnega pastirja. Kadar se namreč živinica lepo mirno pase, takrat pastirji lenobno postopajo, rekel bi, da takrat lenobo pasejo. Lenoba pa je začetek vseh hudobij. Marsiktero blago serce se o pastirovanji popači; včasih se katero tako ostrupi, da se pozneje ne more z lepo ozdraviti.

Tudi v Pibraku niso bili vsi pastirji dobri; nekteri so se tako slabo vedli, da so morali angelji varhi žalostni se od njih obračati. Dobra Germana tedaj ni bila brez skušnjav. Njeno zasluženje in zdaj nezmerno veliko plačilo v nebesih je to, da je skušnjave hrabro premagovala.

Prišli so sicer sem ter tje malovredni otroci k njej, da bi se pogovarjali in igrali z njo. A ko je slišala nekatere napačne besede, med temi celo kletve, se ni hotela kar nič več pečati z njimi.

To, kaj pak, da jih je jezilo, jezilo tudi tisto, da je izvoljena deklica toliko molila, pa tako rada bila sama. Mnogokrat so prišli nalašč ji nagajat in jo zasmehovat.

Pa v vojski večkrat tudi slabejši zmaga, ker mu Bog pomaga. Germana se namreč ni jezila, ni hudega povračevala s hudim; marveč tako krotko in modro je odgovarjala na žaljive besede, da so se mladi razžaljivci sramovali in so boljši odhajali, kakor pa so bili prišli. Pri njej se je vresničila Zveličarjeva beseda: „Blagor krotkim, ker zemljo bodo posedli.“

S krotkostjo in ljubeznijo je mnoge tako poboljšala, da so jo jeli spoštovati. Jeli so se otroci mnogoštevilno zbirati okrog nje, pa ne zato, da bi jo zaničevali kakor préd; marveč, da so se od nje učili, da so molili z njo. Take otroke pa je rada imela; teh se ni ogibala.

V eni reči so bili tisti Pibraški otroci, kakor se bere, srečniši memo marsikterih naših, v tej namreč, da ob nedeljah jim ni bilo treba pasti, so imeli zapovedani počitek kakor odrasli verni! Celó huda mačeha je Germani dovolila nedeljski mir. Ta dan je bil za Germano dan nebeškega veselja, dan rajskega mirú! O kako iz serca bi želel kaj takega tudi našim, v dušnem obziru večkrat tako zeló zanemarjenim pastirjem in pastaricam!

Kar si je Germana ob nedeljah in praznikih pri pridigi in kerščanskem nauku v sercu ohranila, to je med tednom razkladala drugim otrokom, ki si niso mogli tako zapomniti in tako razumeti, kar so slišali v cerkvi.

Tako je postala naj žlahtniša dobrotnica, ker je s toliko vnemo opravljala dušna dela usmiljenja.

Tako lepo je znala učiti in tako ginljivo pripovedovati, da so sploh otroci z velikim veseljem poslušali mlado učiteljico. Še čez veliko lét so stari ljudje s solznimi očmi pripovedovali, kako lepe so jim bile tiste ure!

Ves drugi duh je prišel med otročji svet v oni vasi in v okolici. Glejte, koliko stori en sam istinito dober, bogoljuben otrok! Kakšno škodo pa napravi en sam hudoben brezbožen otrok za celo sosesko? Kdo bi mogel popisati!

Mnogi otroci so začeli po večkrat hoditi k spovedi in k sv. obhajilu. Veliko staršev je pričalo, da so jim postali otroci, kar Germano poslušajo, mirniši in krotkejši, vbogljiviši in pridniši. Tako so jeli celó odrasli ljudje ubogo pastarico spoštovati in ljubiti, čeravno so jo pred prezirali in celó zaničevali.

O da bi bila v vsaki vasi taka Germana! še bolje, ko bi jih bilo več!

Germana ni hodila v nikakoršno šolo, ni znala brati ne pisati; in vendar je znala tako lepo in vspešno učiti! Od kod tolika modrost? — Z veliko vnemo in pazljivostjo je poslušala nauke duhovnov, jih potem pridno premišljevala in se skerbno prizadevala po njih živeti; njeno prizadevanje je obilno podperal sv. Duh s sedmerimi darovi in tako so se pri njej spolnile Jezusove besede: „blagor jim, ki so pravice lačni in žejni, ker nasiteni bodo!“ Njeno deviško serce je bilo napolnjeno, tako rekoč nasiteno, z nebeškimi mislimi in čutili, da za posvetne norčije in nečimernosti ni bilo prav nič prostora v njem. Toraj ni bilo družega treba, kakor spregovorila je, — in slišali so naj lepše nauke vsled pregovora: „Česar je polno sercé, to tudi iz ust gre“.

O kako bi moralo sram biti mnogo naših šolarjev in šolaric, kateri toliko časa v šolo hodijo, pa so vendar večkrat v verskih rečeh tako nevedni, v obnašanji pa tako divji!

Germano so tedaj začeli spoštovati in čislati vsi, kateri so jo poznali. Le mačeha je ostala do nje še merzla in terdoserena. Sveta deklica je morala še zmiraj vsako noč počivati na merzlem pri ovcah v hlevu in mnogo zaničljivih besedi slišati.

Molčala je, pa terpela z veseljem. Celó sosedje so bili nejevoljni in so godernjali, tako se jim je smilila. Germanino serce pa je bilo tako polno Božje ljubezni, da v njem ni bilo prostora za jezo, nejevoljo ali kaj enacega. Sv. Duh ji je dodelil poleg družih darov tudi v obilni meri dar moči. (Dalje sledi.)

Lauretanske litanije v molitvah in premišljevanjih.

(Dalje.)

Sveta Mati Božja — za nas Boga prosi!

Ime „mati“ ima v sebi nekaj zelo častitljivega, tudi mati beraškega deteta ni brez te časti. Kolikor plemenitejšje je dete, toliko večji čast vživa mati, ter je na zemlji kraljeva mati pač naj bolj čislana, naj više povzdignjena.

O kako visoka si še le Ti, Marija, Mati samega Boga! Visok je bil nekaj v nebesih „lucifer“, tako visoko je bil povzdignjen, da si je v svoji ošabnosti domišljeval Bogu enak biti; toda Ti ga otemnuješ v njegovi nekdanji slavi: on je bil vendar le služabnik, Ti si Mati. Da bolj spoznam, kolika je ta čast, zadosti je če prevdarim, čegava mati si Ti bila, in pa kako. Bila mati si Boga, Vsegamogočnega, Večnega, Najsvetejšega,

Stvarnika nebes in zemlje, Kralja vseh kraljev in Gospoda vseh gospodov. Kdo bi vse to veroval, ko bi nas ne zagotovila sveta vera, da je res tako? O koliko lepote in čistosti je moralo biti v Tebi, o Marija, ker Te je sam Bog izvolil si za mater! — Kako si bila mati? Na prečuden, nikdar ne slišan način. Mati-Devica, to je Tvoja prednost, ki vekomaj ni bila dana drugi, pa tudi vekomaj ne bo. V celi večnosti se toraj le iz Tvojih ust glasí tista veličastna pesem: Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarji, ker je pogledal na nizkost svoje dekletje, glej, od zdaj me bodo slavili vsi narodi. Velike reči mi je storil On, ki je mogočen in sveto njegovo ime!

Če si pa Ti Marija mati samega Boga, kje je čast, katero smo dolžni taki materi, katero sam Bog tako visoko časti? Ona je tudi od naše strani gotovo vse časti vredna. Ubogi zemljani, morda nas zadržuje nezmožnost in revšina? O potolažimo se, kdo bi zameril beraču, ki po beraško daruje? Mati od otrok ravno tako radostno sprejme malo cvetko, kakor zlate krone in dragocene kamne. Na noge toraj, vi Marijini otroci, slavite jo, premišlujte njeno visokost, izberite si jo na novo za mater; pa ne pozabite zopet biti ji pravi otroci, ne le po imenu. Ob kratkem, ljubite jo za Bogom čez vse druge. Potem postanete pravi bratje Jezusa Kristusa; zavoljo tega Jezusa, svojega brata, dobite materino Serce popolnoma v oblast, pokazala bo v življenji in v smerti, da je res Marija in vaša mati.

O ljubeznjiva mati! kako pogosto sem do zdaj to zanemarjal; prosim Te, odpusti mi, pozabi vse nehvaležnosti in glej kaj bom za naprej delal. Na Te nikdar več ne pozabim; serce naj mi bo kakor svetinja, na eni strani bodi naj globokeje vtisnjena podoba Jezusova, na drugi pa tudi podoba Tvoja. Tudi po zunanje Te bom častil. Posebno bom gledal, da ne bo življenje moje nasprotovalo temu, kar čutim v sercu in kar usta govore, sicer bi bil Judež, ki drugač govori in drugač dela.

Pa tudi za druge bom skerbil, ki o Tebi malo vedó ali Te pa nočejo poznati, da Te začno ko Mater ljubiti in častiti.

Ko najdem kakošno dušo tako nesrečno, da Te ne ljubi, imel jo bom za naj večjo siroto na svetu, naj si tudi še tako dobre in mogočne starše ima; skušal bom na vso moč pridobiti jo za Te in v Tvoje Serce na vekomaj zakleniti, pri tem pa, o Marija, mi Ti pomagaj, ker brez Tvoje pomoči nič doseči ne morem.

Grešniki, oh, to so pravi uboščeki, brez očeta in brez matere tavajo po svetu. Milo se mi stori, ko taki sirotej pride k meni, pa ga ne morem pridobiti za Očeta in za Te, ljubeznjiva Mati! Zatoraj ne morem mirovati, dokler mi ne skažeš velike gnade, da bodo, kolikor mogoče, vsi grešniki, kar jih k meni zadene, zopet Očeto in tvoji otroci.

Posebno še tiste hočem z molitvo reševati, ki poznajo Kristusa, Tebe pa nočejo poznati. Zaslepljeni ne sprevidijo, da ko se Kralj v svojem kraljestvu visoko časti, njegova Mati ne more in ne smé pozabljená ostati. Prekanjeni od hudobnega duha pravijo, da solnce je zadosti, lune pa ni treba, čeravno solnce luno razsvetljuje s svojo lučjo zato, da luna nam sveti. Kristus, Tvoj Sin, je to Solnce in Ti si ta luna. Ne more toraj Kristusu dopasti, kdor Tebe ne ljubi in ne časti; takemu pomanjkuje bistvena reč ljubezni do Kristusa, ni namreč enega serca in ene volje s tvojim Sinom, kateri je iskreno željo in voljo, da naj te častimo, toliko kratki pokazal v življenji, in slednjič pred svojo smertjo med potresom in temo sredi belega dneva z besedami: „sin glej, tvoja mati!“

(Dalje sledi.)

Cerkev — nepremagljiva.

(Dalje.)

Zadnjič je bilo omenjeno, kako da se godi sovražnikom Kristusovim in njegovih učencev in da se je do besede spolnilo, kar je Kristus prerokoval mestu Jeruzalemskemu. Kako tedaj se je to godilo?

Zaradi upora Judovskega ukaže Rimski cesar upornike strahovati. Leta 70, ko so Judje o velikonočnem času od vseh strani privreli v Jeruzalem, obleže Tit s svojo armado mesto. Mesto obkoli z nasipom, ga izstrada, in slednjič ga vzame z naskokom. Med obleganjem, ki je trpelo pol leta, divjá po mestu strahovit boj med strankami. Moritva in klanje bilo je vedno na versti, tako, da so v eni noči pokončili 85.000 ljudi. Toda tudi lakota jih hudo tare. Matere so tergale otrokom kruh iz ust, cele čete se dervé po mestu in stikajo po hišah, da bi dobile živeža; neka mati umori celo svoje lastno dete, ga speče in je njegovo meso...

Meču in lakoti pridružijo se še kužne bolezni. Bilo je mrtvih vsak dan toliko, da jih niso mogli pokopati; okoli 600.000 trupel so pometali čez mestno obzidje. Na tisuče ljudi je poskakalo z mestnega zidovja in se tako usmrtilo, in skoro vsaki dan bilo je po 600 jetnikov na križ pribitih. Judovski zgodovinar Jožef Flavij, ki je sam vse to videl, pravi k temu: „Nobeno mesto ni toliko trpelo, a tudi ni bilo naroda, ki bi bil tako razuzdan in strastim vdan.“

Šest mesecev oblega Tit mesto, a slednjič polasti se ga z naskokom. Kaki prizori kazali so se pač sedaj v mestu? Kri je tekla v potokih. Morili in zažigali so sovražniki; kar ni dosegel meč, polovili so jih in prodajali v sužnost. Skoro 100.000 Judov šlo je v sužnost. Mesto je bilo razdžano, tudi tempelj žertva razdjavnega ognja. Judje so se od tega časa razkropili na vse kraje sveta; brez domovine, brez kralja bivajo na svetu, ker so prekleti narod, ki nam živo spričuje resnico: Gorjé človeku, ki si nakoplje maševanja živega Boga! Nekteri zgodovinarji hočejo razlagati, češ, vse to se je zgodilo zaradi osorno-upornih Judov in da ni treba nam misliti na šibo Božjo. Toda zgodovira sama nam kaže, da v razdžanju mesta Jeruzalemskega moramo videti ostro kazen Božjo. Ko namreč okoličani pošljejo vence Titu, da bi ga poslavlili zaradi njegove smage, jih ni hotel sprejeti in je izrekel, da mesta s takim obzidjem ni on razdjal, marveč je on le orodje, kterega se je poslužil Bog, da je kaznoval terdovratne Jude.

Da je to šiba Božja, spričujejo že prerokovanja, ki so jih mnogo lét poprej, ko je mesto še cvetelo, poslanci Gospodovi naznanovali. Preden pa je bilo pokončano celo mesto, je pokazal Bog tudi že na posameznih, kako kaznuje one, ki njega zaničujejo in nikakor ne odjenjajo od svojih hudobij.

Tako je bil Pilat, ker je privolil v obsodbo Kristusovo, kmalu odstavljen od službe, zameril se je namreč pri rimskem dvoru: v pregnanstvo mora iti v Galijo, in ondi se je sam končal! Naj bi se pač, ko molimo vero in pravimo ime „pod Poncijem Pilatom“, spomnili, kam človek zabrede, ako je vsled svojih pregréh in hudobij od Boga zapuščen.

Herod Agripa, vnuk Herodov, ni bil mnogo boljši kakor njegov ded. Ukazal je sv. Jakopa, brata sv. Janeza evang., ob glavo djati. Ko vidi, da je tako trinostvo ljudstvu všeč, ukaže zapreti tudi sv. Petra, in namerja njega umoriti. Ali Petru ni bilo še določeno umreti. Gospod ukaže svojemu angelju, da Petra prečudno reši spón in iz ječe, in mu ohrani življenje; roka njegova pa zadene Heroda. Po smerti sv. Jakopa verne se kralj v Cezarejo vdeležiti se ondi slavnostnih iger na čast ce-

sarju Klavdiju. V gledališče pride ves v bleasku in zlatu; drugi gledalci so ga jako častili, rekli bi, molili; ko namreč spregovori, klicali so glasno: „To ni človekov glas, to je glas Boga!“ Omamljen in opojen take hvale, pozabi Herod Agripa, da je ubog červ in dovoli, da mu ljudstvo skazuje božjo čast; toda šiba ne zastane: nenadoma se čuti siabega in toži, da hude bolečine trpi v drobu, kar obledi po vsem truplu in tudi v njem se zaredé červi, ki storé konec njegove-mu hudobnemu življenju. Bilo je to leta 44 po Kristusu.

Med tem dela sv. Peter še 23 lét, oznanujoč Gospoda križnega in njegov nauk po Judovskem, po mali Aziji, posebno pa v Rimu, kamor se je bil preselil iz Antijohije.

Nastane pa slednjič za sv. Petra čas, kterega mu je Jezus bil že poprej napovedal, rekoč: „Ko si bil še mlad, opasoval si se in hodil, kamor te je vlekel; ali prišli bodo časi, ko te bodo vlekli, kamor ne boš hotel.“ In prišli so časi, hudi časi Neronovi.

(Dalje sledi.)

Lahko pomoček si pohlerno in srečno zadujo uro pridobiti.

Molite eden za drugega, da bodete zveličani, zakaj veliko premore pri Bogu molitev pravičnega. Jak. 4, 14.

Ljubi čitatelj, gotovo ti je na sercu, da bi bila tvoja zadnja ura srečna, sej na to je zastavljeno naše zveličanje, dosega našega poslednjega cila in konca. Vedno mora biti naše hrepenenje taka zveličavna zadnja ura za nas in za vse tiste, s kterimi nas sorodstvo in prijateljstvo tesno veže, da bi se enkrat v večnem veselji skupaj našli tamkaj, kjer ni več žalosti, ne trpljenja, ne bridkega ločenja.

Le premalo, veliko premalo pa se misli na zgorej postavljene besede sv. aposteljna Jakopa, ki so vendar ključ, kteri nam tako tolažljivo resnico rešuje; pa nam tudi po drugi strani pojasnuje prežalostno dogodbo, kako da se toliko duš pogubi. Res je, kar pravi neki svet mož duhovnega življenja, da le malo ljudi bi bilo ve-komaj pogubljenih, ako bi kristjanje, katoličani resno, stanovitno in zaupljivo molili eden za drugega in za vse človeštvo.

Častitljivi Krescenciji Hoss, nuni v Kaufbeurnu, se je bil nekdan prikazal sv. Francišk Ksaverjan, kterega je posebno častila in je iz češenja do njega toliko molitev, trpljenja in drugih dobrih del darovala za spreobnjenje in otevanje nevernikov in krivovercev. Pri tem razodenji ji je pokazal veliko število nevernikov v Ameriki in Aziji, ki so se na njeno molitev spreobnili, pokazal ji je veliko duš, ki so po njeni molitvi in darovanjih in zatajevanjih bile zveličane, ktere bi brez tega bile zgubljene.

Enako je tudi častitljivi Katarini Emeriski njen angelj varh dal viditi neštetilne duše, ktere so bile večne smerti rešene po njeni molitvi, po njenih zatajevanjih itd., kar je opravljala za umirajoče grešnike.

Prav zares, molitev katoličana, ki je v stanu milosti Božje, je nezmerno mogočna. Naj le zjutraj, ko se zbudi, dober namen stori, da vse, kar bo čez dan delal in počél, govoril in mislil, bodi iz ljubezni do Boga; in gotovo bodo tako tudi naj manjši dela za njega krone za večnost; in ako svoje misli, besede in djanja, ki so tako z dobrim namenom posvečene, daruje ali za uboge duše v vicah, za svoje bližnje, za ta ali ta dober namen, za odpravo tega ali tega zla: potem imajo le-te misli, besede in djanja veliko moč do preusmiljenega Serca

Jezusovega, Njegovi zakladi milosti se veselo razlijajo nad tiste, za ktere se moli, terpi, kak dar zatajevanja ali tudi le misel sožaljenja v nebesa pošlje.

S kolikim neizrekljivim veseljem pa Bog in Zveličar sprejme molitev ali dobro delo, ako se mu daruje v rešenje neumerjočih duš, ki so z grehi obložene in imajo ravnokar iz tega sveta se preseliti in unkraj od Njegovega Serca ločene biti vse večne čase!... Ravno v tem času, v poslednji uri življenja človekovega, ko se za to ravna, če ima ena ovčica od Serca Jezusovega vekomaj biti ločena ali ne, ravno takrat preusmiljeno Serce Jezusovo, ako je prošeno, gotovo potoke svoje milosti toliko bogatejše lije na te duše, ki so v toliki nevarnosti. Pač je to hudo žaljivo za usmiljenega Zveličarja, da se tako redko in tako malo zaupljivo za umirajoče grešnike k Njemu kliče.

Vzrok tega je velikrat naša nevednost, ker ne poznamo, koliko moč ima molitev. Ta moč je pa tolika, da na tem svetu je nikoli ne bomo čisto zapopadli; še le na unem svetu bomo vidili in stermeli, kako silno velike nasledke je velikrat ena sama kratka, vérna, pa zaupljiva molitev imela.

Pomislimo pa zdaj, da izmed 1430 milijonov ljudi, kar jih zdaj živi po vsem svetu, jih vsako leto umerje 35.993.300, kakor je nedavno nekdo preštel, to je, po 97.763 na dan. Izmed teh jih je gotovo že 50–60.000 pri pameti in so bili torej že zmožni grešiti, in osmi del le-tih se šteje k udom prave katoliške Cerkve, ki svojim sobratom zamorejo toliko pripomoči za srečno smert: ali ne bomo ostermeli! In zares, moramo skor postaviti, da izmed 97.000 vsak dan umirajočih večina njih ni v milosti Božji in se toraj naj nesrečniši večnosti bližajo.

In vendar božje Serce Jezusovo hoče, da naj se vsi ljudje zveličajo. In res tudi potrebno milost (gnado), spoznati naj bolj potrebne resnice k zveličanju in po njih živeti, Bog daje vsakemu človeku in vsaki trenutek. Se vé, ako krivovérec ali nejevérec začne dvomiti nad resnico svoje vére ali nevére, ima dolžnost prav véro iskati in berž ko jo je našel, jo sprejeti.

Vendar pa v nobenem trenutku življenja tudi tem Bog ne daje toliko milosti, kolikor v poslednjih urah; milosti namreč, da naj se še enkrat ozró k svojemu Stvarniku in Gospodu, ter ako so hudo grešili in imajo dobro voljo, se gnade poprimejo, svoje grehe s popolnim kesanjem obžalujejo in se tako otmejo za nebesa.

O kako veliko, kako veliko teh nesrečnih bi se zamoglo oteti in bi se otelo še poslednje dneve in trenutke svojega življenja, ako bi mi katoličani za umirajoče opravljali v stanu gnade veliko neprenehljivih, stanovitnih, zaupljivih molitev, pokoril in družih dobrih del, ktere naj bi sklepali s Kristusovim terpljenjem in smertjo in jih Bogu darovali.

Pač res bi mógel vsak katoličan vsak dan saj zvečer in zjutraj moliti za umirajoče tistega dneva, vsakdanje dela na Boga obračati in jih Zveličarju darovati za tiste, ki se imajo ravnokar v večnost preseliti in so v hudih grehih; zato namreč, da bi Zveličar v svojem usmiljenji še prav veliko milost izljal na te duše ter bi bile prestavljene v taki stan, da bi svoje grehe popolnoma obžalovale in še odšle pogubljenju.

Kdor sam živi v stanu milosti Božje in tako moli in dela na ta namen, si je lahko svést, da marsiktero dušo v svojem življenji večnemu pogubljenju odtegne.

S tim si pa tudi sam sebi božje Serce Jezusovo stori prav posebnega dolžnika, ter Jezus potem taki duši tudi v njeni smertni uri prav posebno pomoč deli. Ljubeznjivi Zveličar nam rad povračuje z denarom, s kakoršnim smo mi Njemu skazali kako darežljivost.

Zdaj pa pomisli, tako z molitvijo ali z drugim dobrim delom peklenških muk obvarovana in za nebesa pridobljena duša po smerti pride pred Zveličarjev sodnji stol; tam sliši ime tistega, po čigar molitvi ali dobrih delih je peklju odšla: kako nezmérno ljubezen in hvaležnost bode občutila do tistega, kdor jo je otél! Ali ne bode zanaprej vedno in brez prenehljeja svojega otetnika Bogu priporočevala? Ali mu ne bo kakor angelj v telesnih in dušnih potrebah pomagala? Posebno pa takrat, kadar bo sam se smerti bližal, ne bo jenjala božjega Zveličarja živo prositi, dokler tudi ona ne vidi, da je njen naj veči dobrotnik rešen in zveličan. In ta duša bo tebe vse večne čase nezmérno bolj ljubila, spoštovala in ti bo bolj vdana, kot zamore naj priserčniši otrok do svoje matere vdan biti. Sej ti si to dušo za nebesa prerodil, brez tebe bi ji njeno časno življenje teknilo le v pogubo, in kako malovredno je časno življenje proti večnemu! Še toliko ne, kolikor je kaplja vode proti vsim morjem in vodam na zemlji.

Poznal sem duhovna, kateri je vse ss. maše, za ktere ni bil po vstanovah ali najetji zavezan, daroval za tiste duše, ktere so se ločile v dan, ko je maševal; pa tudi svoje dnevnice (brevir) je po naj večem v ta namen molil. Koliko dušam je gotovo ta vredni služabnik Božji nebesa odklenil in pekel zaklenil! In koliko duš ga bo toraj obdajalo vse večne čase in ga poviševalo in ljubilo kakor tistega, ki jim je za večno življenje bil oče in mati; in zanesljivo so se vse te rešene duše znašle pri njegovi smertni postelji ter so ga varovale proti napadom hudega sovražnika in mu pridobivale naj večí milost blažene in srečne smerti.

Prijatelj, ako si moder in misliš na bridki in do- ločni dan svojega življenja, na dan svoje smerti; tedaj ne mudi zdaj si prijatelj pridobiti unkraj groba. Pridobi si jih s tem, da drugim tisto dobro delaj, kar boš o strašni zadnji uri sam tako koperneče želel: pomoč o smertni uri z molitvijo in družimi bogoljubnimi in sve- timi deli.

U. T.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Nagovor v katoliški družbi 11. pros. 1880.) Milostljivi g. prošt, predsednik katoliške družbe, so mi izročili za nocoj častno nalogo, naj spregovorim par besedi, preden se prične tombola. Nikar mi tedaj ne zamerite, da denem za nekaj minut vašo poterpežljivost na rešeto poskušnje in da se tako za nekaj trenutkov zapozni vašá radost nad dobitki.

Ker smo letos pervikrat tukaj skupaj zbrani, vam vošim vsim prav srečno veselo novo leto! Sicer je že pretekel čas novoletnih vošil, in vem, da ste si že sami med seboj eden drugemu navošili in naželeli vsemogoče sreče za čas in za večnost, za dušo in za telo. Vendar mi ne boste zamerili, kaj ne da ne; če še jaz naj zadnji za vsemi drugimi prilezem in vam tudi vošim srečo in veselje za novo leto 1880. Sicer se zanesem, da so vam vsi prav dobro in lepo vošili (nikomur nočem ničesar očitati), — pa vendar bi nocoj rad nekoliko popravljal za njimi.

Vsi so vam sreče in veselja le želeli, le samo vošili, pa morda vam nihče ni natančneje razložil, kako se morate sami vesti, da boste res srečni in veseli v novem letu. Kajti kar same gole želje in lepa vošila bi vas kaj malo naprej pomaknile v vaši sreči in vašem veselju, ko bi prišle še tako iz dobrega serca. Moja misel je tedaj ta, da se boste morali, kakor lani in druga leta, tako tudi letos sami truditi in sami si prisadevati,

če hočete res srečni in veseli biti — po starem pregovoru: „vsak je sam kovač svoje sreče!“

„Vošim veselo srečno novo leto!“ te besedice so hitro izrečene, a preden se vresničijo, treba je še kaj drugega premakniti in vzdigniti, ne samo jezika. Kdor hoče mir imeti, mora se poprej mnogo in brabro vjaskovati. Kajti nobena stvar nima toliko sovražnikov, kakor naša sreča, naše veselje. Komaj se ena nadloga in zopernost od nas posloví, že se za njo pritepete dve drugi; in mnogi že terdijo, da nesreča prav za prav nikoli ne počiva, nikoli ne praznuje; rekel bi skor, da je taka kakor nekteri prodajalci po Ljubljani, kateri še ob nedeljah in praznikih ne pozaprejo prodajalnic, čeravno so katoliški.

Pa kaj bi vam to dalje razkladal; sej sami dobro veste, da ga ni skor dneva brez zopernosti, težav in Jesus Kristus je sam rekel: da vsak dan ima svoje skerbí. In mi ljudje smo pa še tako nespametni, da se nam ne zdi zadosti ta britkost, ki nam jo sleherni dan sproti donaša, temuč v mislih in domišljijah si gremo težav iskat daleč, daleč tje v neznanu prihodnost in že žalujemo in tarnamo zastran nesreč, ki nas bodo gnabiti čez dolgo časa kdaj zadele, ali pa še nikoli ne. Še celo tako malo modri smo, da grenkosti, ki so že zdavno minule, nočemo pozabiti, ampak jih vedno nevoljno premišljujemo ter si s staro grenkobo grenimo nove dneve in s staro težavo hočemo tudi v novem letu obtežavati svoje ubogo serce.

Glejte tedaj, vse se je sperlo zoper naše veselje: sedanost, preteklost in prihodnost.

Kaj nam je tedaj storiti zoper tega trojnega sovražnika, da ga premagamo in si rešimo iz njegovih ojstrih krempljev srečno veselo novo leto.

Poglejmo najpred v pretekle čase.

Nekteri so že rekli, da bi bilo za človeka bolje, ko bi ne imel dobrega spomina, da bi kar vse sproti pozabil in bi mu pretekle britkosti in zopernosti ne hodile vedno na mar in ne delale zmiraj solznih oči. Po tej strani, se vé, da bi bila pozabljivost izverstna reč; a po drugi strani bi bila pa vendar neizmerna škoda to, ker bi bil človek tako tudi ob vse vesele spomine! Oh kako škoda bi bilo teh spominov iz naših zlatih srečnih dni! Če se nam zdi sedanost pusta, prazna in dolgočasna, popelje nas lahko spomin daleč tje nazaj v srečne čase, znabiti celó v dneve naše brezskerbne mladosti. Kajti tako nearečen ni noben človek, da bi ne imel nikakoršnih veselih spominov od nekđaj. In če se veselih dni, ki smo jih nekđaj imeli, prav živo spominjamo, je skor za nas toliko, kakor bi še zopet in zopet vživali ravno tisto veselje.

Pa kaj pomaga, ko je pa s terpljenjem ravno taka; če se spominjamo zopernih reči, je nam tudi tako, kakor bi nam spet na novo serce tergale.

Vendar med brezštevlnimi težavami in zopernostmi, ki smo jih imeli kdaj prestati, je bilo mnogo taci, kterih smo zdaj lahko prav veseli, zato ker smo jih slavno in junaško premagali. S kolikim veseljem pripoveduje star vojak svoje vojne britkosti; lovci srečno prestano nevarnost, poprej bolnik svojo strašno bolezen, ktere je polnoma ozdravel! Še v evangeliju je pastir tako neizrečeno vesel, ker je zgubljen ovcó spet našel; nič več ne misli na takrat, ko jo je bil zgubil, ali na težavo pri iskanji, vso njegovo dušo prevzema le veselje, da jo je spet najdel!

Glejte, še celó prestano terpljenje nam dela veliko veselja, če se ga znamo prav spominjati in nam pomaga tudi sedanje težave prenašati, ker si lahko mislimo: toliko sem že prestal, bom že še to in ono.

A vse drugače je s takimi nesgodami, ki smo jih sami sakrivali in ki imajo še sedaj zoperne nasledke.

Pri teh pa nastane v našem sercu, kolikorkrat se jih spominjamo, tisto tužno čutilo, ki se imenuje kesanje. Ne le hudodelniki in veliki grešniki, tudi sicer pošteni in dobri ljudje poznajo to čutilo. Ljudje se ne kesajo samo greha, ampak tudi drugih smot in sploh neprevidnega ravnanja, ki je vsrok mnogim zopernostim. Mislim, da nikogar ni med vami, če je bil še tako dober in moder, da bi ne bil primoran reči: „Oh, ko bi bil vendar takrat pa takrat drugač ravnal; ko bi tega in onega nikdar ne bil storil. Ne vé, kaj bi hotel dati, ko bi mogel še enkrat biti mlad, ko bi mogel še enkrat z novega začeti življenje!“

Kaj nam je storiti, da nam tudi ta žalost, ki se zove kesanje, ne bo grenila veselih dni novega leta?

Tu moramo najpred ločiti kesanje zavoljo greha od vsakega drugega kesanja v vsakdanjem življenji.

Edino pametno in potrebno je kesanje za greh, tisto kesanje, kadar nam je žal, da smo Boga razžalili. Pa to kesanje, čeravno je grenkobno, da skesano dušo do solz pretresa, ima vendar nekaj tolaživnega v sebi, veselo prepričanje, da nam zadobi odpuščanje, ako je sklenjeno s poboljšanjem. Tako kesanje je imel sv. Peter; saj jaz ne morem drugač misliti, kakor, da mnogo tistih obilnih solz, ki so mu brazde po licih naredile, je bilo prelitih iz veselja: spomnil se je neskončne ljubesni Zveličarja, ki mu je tako ljubeznjivo vse odpustil in spet se je začel jokati ginjenega veselja.

To kesanje, ki nam prinaša presladko srečo na svetu, sladko čutilo, da nam je odpuščeno vse razžaljenje Božje — to še ohranimo, vsako drugo kesanje in tugo vanje zarad samo posvetnih reči je nepotrebno; nam nič ne koristi, ampak le serce obtežuje. Tacega praznega kesanja nikar ne gojimo, temuč pri vsih okoliščinah, če smo si še tako zoperne sitnosti nakopali, ostanimo mirni in prav mirno prevdarimo samo to le dvoje: ali se dá še prenarediti, ali se ne dá več? Če je mogoče tisto, kar nas peče, še prenarediti: ganimo se s rokami in nogami, trudimo se, da berž ko berž prenaredimo, zboljšamo, kar smo pred napak naredili. Če se pa ne dá več prenarediti: izročimo vse božji volji in obernimo svoje misli na kaj drugega. Tukaj je zmagal pregovor: „Kar je, to je“ — „fait accompli“, pravijo učeni gospodje. Če z glavo ob steno biješ in butaš, kaj pomaga? — stena terda bo ostala, le glava se ti bo razbila. V taci okoliščinah je treba, kakor Nemec pravi, tudi nadloge se privaditi: „Aus der Noth eine Tugend machen“, ali kakor Francoz terdi — pri slabi igri prijazen obraz kazati: „fair bonne minne au mauvais jeu“, ali kakor bi gerčav Slovenec rekel: grenke voljno požirati. (Konec sledí.)

Iz Ljubljane, 18. pros. (Smertna mišica v vabljivi posodi. Vera, potrebna za ta in uni kraj.) Ponuja se iz Lipsije, iz Spamerjevega knjigoterštva, nekaka vesoljna zgodovina z mnogimi podobšinami, ki je pa oziroma na vsako vero pravi strup za mladino in za odrasene; kajti stvarjenje sveta in prvih dveh človekov, raj, izvirni greh itd. je verženo med pravljice brez podlage. Sanjari pa kerpavec tega dela o milijonih svetovnih letih, tají izhajanje vsih ljudi od Adama, kakor je v sv. pismu, in veliko drugega. S tem pa je samó po sebi zaveržen tudi ves lauk o vekomaj češenem Odrešeniku in odrešenju.

In kadar vse potare in poteptá, potem pa sam začne razkladati svoje kramo, svoje zoperverske ismišljarije, vsak stavek — bi djal — je menitev, podména ali hipoteza. „Es scheint“, — „wahrscheinlich“, — „so wird gewesen sein“ — zdi se, — naj berže, — takó je utegnulo biti: to so podpornje in dokazi njegovih naukov, to stavi in daje čitatelju namesto rasodenja

Božjega, katero je poterjeno s milijoni čudežev, za katero je na milijone vernikov svojo kri prelilo, in jo še preživajo.

Tako tedaj to šušmarstvo ni le samo nasproti katoličanstvu, ampak tudi protestanstvu ter vsim keršanskim veram, kakor posebno tudi judovstvu.

In to ima biti vesoljna zgodovina — še posebej za ljudstvo: „Weltgeschichte für das Volk“. Tedaj prava „Verdummung des Volkes“. In vsa prederznost se dalje razodeva, da pri vsem tem govori o resnici, in na tako podlago postavljena zgodovina ima biti učnica lepega življenja, vodnica in terpečemu človeštvu tolažnica: „die erhabenste Sittenpredigerin, Führerin und Trösterin für die ringende Menschheit?“ In lejte! precej nato pa krokar sam pové, da bo delo prostomišljajško — „freisinnig“ in brezvérsko — „frei von religiösen Anwandlungen“.

Tako trenje verakih resnic pa, kakor vsak previdni vé, ni le pogubljivo za večnost, ampak tudi za časno življenje, za mir in varnost človeštva.

Vradnije imajo dolžnost ohraniti varnost ljudem in mir tudi oziroma na versko prepričanje. Kako pa bode z mirom, ako se bodo smeje take zmote in čenče širiti in gojiti med ljudmi in posebej med mladino? Bode li mladina srečna, bode li pokorna postavam, staršem, višjim, ako se ji vera spodbija. Ali niso taki nauki ravna pot k rogovilstvu, socializmu, rudečkarstvu, pri čemur pa utegnejo tisti najprej pod grebene priti, kateri zdaj pomagajo nejeverstvo trositi.

Ne manj očitno je slednjič to, da take sopervérske spake tudi oziroma na védo niso prav za nič. Kajti v naj tehtniši reči človeku ne dajo nič razun praznih hipotez, učijo zmote, od Boga samega razodete resnice pa tajé, ter merijo na to, da bi se človeštvo v golo poganstvo povernilo.

Gorjé toraj mladini, ako se s takimi zmotami pase in kasí! Starši, učeniški, redniški bili bi moralični morivci svojih lastnih otrok, ali sploh tiste mladine, ki jim je v skerb izročena, ako bi ji tako branje dopušali, celó sami svetovali, dajali ali priporočevali.

To smo nekoliko obširniše pojasnili, ker sliši se za gotovo, da neki učenec je namérjal na to keršanski veri popolnoma nasprotno in sovražno delo naročiti se. Mladenčji sami pa naj pomuijo, da take bukve brati je od sv. Cerkve prepovedano, prepovedano v njih lastni blagor, zakaj ni je večé reve, kakor je študirani človek, ako je s zanikarnim branjem spačen ter se je stermoglavlil v brezno dvomov in brezvértva. In kdor bi se pri tem skliceval na svobodo, ga vprašamo, če je tudi to zoper svobodo, ako se otroku uzame nož iz roke, ki vé, da bi se z njim poškodeval, ako se kateremu koli človeku zabranjuje strup, s katerim si sam hoče življenje ugonobiti?

Ker je ravno prilika, naj postavim tukaj še nekatere besede, ki zadevajo v to stvarino.

Stvarnik vsih reči, kakor ga oznanjuje katoliški katekizem, je tako gotovo, kakor gotovo so stvari, ki jih nihče utajiti ne more. Odrešenik je tako gotovo, kakor gotovo je greh, ki ga živ človek utajiti ne more, in kakor gotovo zgoli človek za greh zadostiti ne more. Kakor gotovo, ljubi mladeneč, ti svojega posebnega očeta imaš, tako gotovo imamo vesoljnega, nevidnega Očeta, ki za vse skerbí in ki je studenec vsega življenja; in kakor gotovo smo vsi slabi in grešni, vsi otroci grešnih staršev, tako gotovo nam je vesoljni Oče dal vesoljnega Odrešenika, ki je zadostil za grehe vsih ljudi, ter je po Božji milosti vsim pot k zveličanju odperta.

Ravno tako gotovo kakor to, da brez vere človek ne more zveličan biti, je tudi to, da brez vere ne more

noben človek, nobena družina na zemlji v resnici srečna biti. Pavlina Verner, hči saksonskega vradnika, pošteno véрно dekletko (kakor piše H. Reban v svojem „Jugendfreunde“) je imela sinu imenitne družine roko v zakon dati in bilo je vse pripravljeno za ženitvanje, tudi dan določen. Tiste dni je bila nevesta v neki družbi, kjer je bil tudi njen ženin, in o tisti priliki je Pavlinin ženin brez prikrievanja izrekel željo, da po „poroki naj bi se marsiktere malomeške reči opustile“, k čemur je štel tudi nedeljsko obiskovanje Božje službe. Te besede so Pavlino silo hudo v dušo spekle; vidila je, da pri njenem ženinu vere manjka; ona pa je sklenila, da nikoli in nikakor ne opusti obiskovanja Božje službe, raji se odpové poročenju s takim ženinom: *kajti z možem, kteremu vera ni sveta, bi nikoli ne mogla srečna biti.*

Drugo jutro pošlje ženinu perstan nazaj, in mu naznani, da nikoli ne more njegova soproga biti, ker, *ako Boga ne časti in svete vere ne zná spoštovati, bi tudi žene ne znal srečne storiti.* Vse ženinove prošnje in obljube pri Pavlini so bile zastoj — ni mu hotla roke dati. Bog pa je modro deklico blagoslovil; bila je naslednjič žena modrejšega ženina, spoštovanega šolskega moža iz bližnjega mesta, s katerim je živela prav srečno in zadovoljno.

O najsvetejši Mana.

(Prsto poslov. po: „O allerhöchste Speise“. „Cantate“, str. 61.)

O najsvetejši Mana!
Popotnim v večnost dana,
Bod' sveti kruh češen!
Naj vživamo Te vredno,
Na uro da poslednjo
Ne bomo pekla plen.

Presladki vir življenja,
Nas reši pogubljenja —
Zveličarjeva Kri!
Dušicam žejo gási,
Očisti jih — okraši,
Napolni z milostmi.

O Jezus! tu nazoči,
Naj verni upajoči,
Častivci tvoji zdaj,
Te smemo kdaj hvaliti
Tam v slavi vekoviti,
Ljubiti vekomaj!

Radoslav.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Človek, kateri je dobil po nerazumljivem načinu silno hudo dušno bolezen, ktera je navadno neozdravljiva, se mi je močno smilil; dobro vedoč, da za more tukaj edino le roka Božja pomagati, opravljal sém za ozdravljenje tega bolnika devetdnevno k naši ljubi Gospej, se ga spominjal pri sv. maši in obljubil, da se hočem, ako ozdravi, očitno zahvaliti. Ker se je bolnik popolnem ozdravil, spolnim s temi versticami svojo dolžnost in kličem: vsi, ki ste ali sami v naj hujših stiskah ali želite drugim pomagati, zaupajte v Božjo vsegamo-gočnost, kličite k Bogu po Mariji, in „Naša ljuba Gospá presv. Serca“ bode gotovo sprosila pomoč.

Notranjsko.

Duhoven.

Št. 2. Nevarno bolan dijak, ki je, kakor je sam prepričan, le po premogočni priprošnji Naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega in sv. Jožefa v tako kratkem času bil svoje bolezni rešen, tukaj naj ponižnejšo zahvalo mogočni Priprošnjici in sv. Jožefu isreče, in se še priporoča nadalje vdano v bratovsko molitev, da bi pri nastopnih hudih nadlogah ne bil zapuščen, in da bi mu N. lj. G. s premogočno materno priprošnjo na strani stala.

J. P.

Št. 3. Skoz 5 lét sem imela neprenehoma rane po vsem životu in nobena pomoč ni nič izdala; vedno pa sem se priporočala N. lj. G. presv. Serca; rabiti sem začela tudi vodo iz Lurda, in bilo mi je od tistega časa čezdalje bolje ter sem zdaj popolnoma zdrava. Češen in hvaljen bodi dobrotljivi Bog, češena N. lj. G. presv. Serca!

V Ljubljani, 21. pros. 1880.

J. N.

Prošnje.

Neka oseba je priporočena v bratovsko molitev za kako službo in oskerbljenje. — Oseba brez službe prosi bratovske molitve za primérno službo. — Dva bolnika sta zeló priporočena v molitev udom Naše ljube Gospé presv. Serca, da bi jima mogočna Mati Božja sprosila pomoč.

Bratovske sadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec prosinac 1880.

I. Glavni namen: Razsvitljenje postavodajalcev in svetovalcev.

II. Posebni nameni:

26. prosinca. Sv. Polikarp. Priporoč.: Ta dan umirajoči. Reveži, slasti v hudi zimi. Zatrene pijanštva.

27. Spomin molitve Kristusove na Oljski gori. Sv. Janez Zlatoust. Priporoč.: Duh molitve in ponižnosti. Očiščenje dežele vsega bogoskranstva in preklinjanja. Duhovni višji.

28. Sv. Ciril, patrijarh Aleksandrijski. Priporoč.: Več prostomišljakov za spreobrnjenje. Zoper predpustno rogoviljenje. Obvarovanje skušanih.

29. Sv. Frančišk Salezij. Priporoč.: Učeni za ponižnost. Več zaverženih. Zoper nečiste pregrehe.

30. Sv. Martina, dev. muč. Pripor.: Deviški stan za stanovitnost. Zakonski za strah Božji. Stradajoči Istrijani.

31. Prenesenje sv. Marka evang. iz Aleksandrije v Benetke l. 815. Priporoč.: Spreobrnjenje Egipta. Vse duhovnije na Kranjskem. Razuzdani otroci. Umirajoči in duše v vicah.

Male duhovne vaje.

O križevem potu.

Eno naj boljših del je: grešnike k pokori obračati. Naj tečniši pomoček k temu je pa križev pot. Ravno ta pomoček silo veliko pomaga, da se mlačni k gorečnosti spodbudé, pravični pa da se vedno bolj posvečujejo.

Isročila naznanujejo, da že Mati Božja sama je obiskovala tisto pot, ki je bila s kervjo njenega prečšenega Sina pokropljena. Očitno je tedaj, kako prijetno službo tudi Mariji storiš, kadar obiskuješ križev pot.

Neštevilni so odpustki, kateri se pridobivajo z opravljanjem križevega pota. S to pobožnostjo zamoreš dobiti vse tiste odpustke, kateri so vernim podeljeni, ako osebno obišejo svete kraje, ktere je Kristus posvetil s svojim terpljenjem. Zahteva se pa pri obiskovanju kri-

ževega pota, ako hočeš odpustke zadobiti, da po svoji zmožnosti Jezusovo terpljenje premišljuješ in od postaje do postaje greš, kolikor se to dá, in da opravljanja križevega pota ne pretergaš. Sicer pa ga opravlja, kakor veš in znaš, ker posebne molitve niso predpisane. Torej tudi priprost in neučen človek lahko zadobi odpustke križevega pota, samo da Jezusovo terpljenje po svoji zmožnosti premišljuje.

Križev pot za take, ki nikakor ne morejo postaj ali štacijonov obiskovati:

Bolniki, jetniki, popotniki na morji ali v deželi nevernikov, ali drugi, ki res ne morejo štacijonov obiskovati, zamorejo ravno te odpustke zadobiti, ako molijo štirinajst očenašev in češenamarij, ob koncu še pet očenašev in češenamarij in čast bodi Bogu Očetu itd., in k temu še očenaš in češenamarijo in čast bodi itd. za papeža obmolijo; morajo pa pri tem imeti v roki križec iz mesinga ali druge terdne kovine, kateri je za „križev pot“ blagoslovljen od duhovna, ki je k temu pooblasten. Taki križec se ne smé ne prodati, ne drugim darovati ali posojevati, sicer bi odpustke zgubili.

Ker se tedaj pri križevem potu toliko odpustkov more zadobiti in ker se zamorejo tudi dušam v vicah darovati; je očitno, koliko dobrega zamoreš storiti tudi sa duše ranjic, ako pogosto hodiš sv. križev pot molit.

Obširen poduk za križev pot, kakor tudi raznotere načine ga koristno opravljeti, najdeš v „Kalvariji“ preč. gospoda prošta J. Zupana. (Nahaja se še nekaj istisov tega prelepega dela na prodaj pri Šverljugu.)

Zveličaven nauk.

Beri in premišljuj velikrat s sveto priprostostjo Jezusov nauk, in se boš prav kmali prepričal, da daleč preseže uk vsih učenih in svetnikov.

Zdihljej.

Večni Oče, darujem Ti predrago Kri Jezusa Kristusa v zadostenje za moje grehe in za potrebe sv. Cerkve. (Vsaki pot, ko se pobožno izreče, 100 dni odpustkov.)

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. („Blagor jim, kateri v Gospodu zaspé, ker njih dela pojdejo za njimi.“) Čital sem v „Dan.“ o umerli prednici čast. M. Jožefi, koliko lepih podob je naslikala svoje žive dni. Naj omenim še jaz podobe sv. Jožefa, ktero je že l. 1856 katoliški rokodelski družbi v Ljubljani darovala. Ravno tako brezplačno je zmalala tudi podobo za družbino zastavo, na eni strani družbina zaveznika sv. Jožefa z Detetom Jezuskom, na drugi strani pa neomadežano Spočetje Marije Device, tako lepo delo, da je kinč in ponos naši družbi. Zraven tega je pa družba še letno denarno pomoč od nje dobivala. Bog preblagi ranjci gospej Materi obilno plačuj v nebesih tolike dobrote, ki jih je skazovala naši družbi.

Ud katol. rokodelske družbe.

Katoliška rokodelska družba v Ljubljani, kakor slišimo, se močno množi, kar v eni sapi skoro jih je pristopilo 18 na novo. Bog blagoslovi častno rokodelstvo!

Zopet Miklavž! Te dni je Miklavž v uršulinski samostanski veži pred vrata skrivaj trešil veliko culo raznih lepo izdelanih novih oblačilic za ubožne deklice uršulinskih šol, pa je šel, da živa duša ne vé, od kod je prišel in kam je šel! Bog mu tisučkrat plačaj toliko dobroto! Neka dobra duša, ko je to vidila, je vsa sačudena roke sklepala in klicala: „To mora res dober

človek biti, ki je skrivaj to naredil; jas bi ne mogla sterpeti, da bi saj kaki prijateljici ne povedala."

† Iz Ljubljane, 22. pros. Danes, malo po 1/2 11 dopoldne, je umerl v šenklaškem farovžu ameriški misijonar preč. gosp. Frančišk Pirc, previden s vsimi ss. sakramenti in pomočki sa umirajoče, v 95. letu svojih dni. Bolan prav za prav je bil le en dober dan in noč; smert sa oslabljenjem je bila tako mirna in pohlevna, kakor njegovo življenje. Pogreb bude v soboto ob 4 popoldne. V Ameriko se je telegrafiralo. R. I. P.

Zarad šolske učnine (Schulgeld) se reveži pogosto pritožujejo. Med drugimi je te dni za učnino milošnje prosil učenec mestne šole, čigar starši na deželi so v naj večji revšini, mati v bolnišnici; fant, prav priden šolar, ima v neki dobrotni napravi samo za opoldan živež, s jutraj in zvečer pa jé, če iz usmiljenih rok kaj dobi.

Preserčno zahvalo nasnanja č. gosp. alojs. pref. R. Merčun vsm, ki so pri pogrebu ali kakor koli sodeležje skasali njegovemu sorodniku prečast. gosp. Jož. Virk-u. Več o preblagem ranjekem prihodujič.

Iz Glamoča v Bosni je 20. t. m. dospelo pismo č. P. Rafaela Čaletića, ondotnega kurata, ki poterjuje, da je prejel mašni plajš č. g. Balt. Bartola, ki smo ga pred nekterimi tedni tje poslali. Piše do čast. gosp. daritelja in do vredništva ob enem pismo polno hvaležnih občutkov. — Pravi med drugim: Mašni plajš, ki ste mi ga, čast. gospod! poslali, sem božični dan pokazal ljudstvu, ki ga je sprejelo s nepopisljivim veseljem in je precej začelo moliti k predobrotljivemu Bogu za Vaš blagor... In sopet so saklicali: Poverni jim Bog iz bogastva svojih dobrot to dobroto, ki so jo nam skasali! Skušali bomo, prej ko moč, poslati več cerkvene oprave vrednemu P. kuratu sa njegovo cerkvice, ki so mu jo sidali kranjski frantje, kakor je bilo nedavno obširnije opisano.

Iz Solnograda, 11. pros. 1880. (Poterdilo.) Po sl. vredništvu „Zg. Danice“ v Ljubljani sem prejel 300 gl. sa djanje sv. Detinstva, kar hvaležno poterdim.

P. Edmund Hager l. r.,
sa veliko vodstvo.

Poslednje novice. Deržavnemu sboru je med drugim vlada isročila predlog, da smé milijon 59 tisuč vzeti na posodo za stradajoče več dežel in krajev, med kterimi je tudi Istrija. Druga predloga tiče zboljšanje duhovske plače. Kako in kaj? to se bo še le vidilo. — Na Irakem se vsled angleške izšuljive zakupne (štantne) vravnave pričinja huda lakota. — Na Pruskem v djanji (praksi) sлагoma mečijo samosilne postave zoper katol. Cerkev, — tako sdaj tisti paragraf, ki sabranuje duhovnom vernikom dušno pomoč skazovati v družih duhovnijah. — Francosko framasonsko trinoštvo pripravlja postave, vsled kterih bi le samo svetnjaki smeli podučevati v začetnih šolah. Čuda, če ne le samo „judje in frajmavrarji“!

Za svarilo in vedrilo.

Glej, pretesna mi zakona staja,
Ni pragnala me iz pevecv raja;
Kakor nekda j dečko mlad,
Tudi sdaj prepevam rad.

Le počasi.

(Jeznim in napihnjenim.)

Glejte, glejte dve pošasti
Dól' se v selski strugi pasti!

Le počasi, le počasi,
Da se kaki strah ne skvasi.

Perva nosi hišo drago,
Druga kaže poltno blago;
Le počasi, le počasi,
Da se kak zavid ne skvasi.

Perva silno žene péne,
Druga proge ima meglene;
Le počasi, le počasi,
Da se kak prepír ne skvasi.

Perva dolge stega roge,
Druga uri svoje zloge;
Le počasi, le počasi,
Da se kaki boj ne skvasi.

Perva spenja se na steno,
Druga ne pohaja leno;
Le počasi, le počasi,
Da se kako zlo ne skvasi.

Perva vrat do zvezd steguje,
Druga kviško poskakuje;
Le počasi, le počasi,
Da se kak zasméh ne skvasi.

Glejte, glejte ti pošasti
Se v človeški koži pasti;
Le počasi, le počasi,
Da se kaki greh ne skvasi!

Če ima jeza te v oblasti,
Vse potare, polomasti;
Le počasi, le počasi,
Da pekél se ti ne skvasi!

Le počasi, le počasi,
Da le zdravi kruh se kvasi:
Bodi, človek, ti svarilo
In do groba ti pravilo!

Št. Kamnarjev.

Dobrotni darovi.

Za stradajoče na Isterskem: Fara Lesce poč. g. župniku 8 gl. — Gg. ljubljanski bogoslovci 11 gl. 25 kr. — Č. g. župnik M. Tavčar 5 gl. — Usmljen mož 2 gl. — G. Fr. W. na R. 2 gl. — Iz Selc na Gorenjskem: Po č. g. župniku 6. gl. 45 kr.; po č. g. kapl. B. 3 gl. 35 kr.; neka dobrotnica 4 st. dvajs., 1 st. petico in 1 st. deset. — L. V. 1 gl. — Iz Mekin po č. g. župniku 10 gl. — Marija Jeretina 2 gl. — Iz Glogovice po č. g. župn. 2 gl. — Verhniška fara s svojimi duhovni 20 gl. — Č. g. J. Resnik 1 gl. — S Kerke po č. g. župniku 6 gl. — Fr. U. 1 gl.

Za afrikanski misijon: Iz Glogovice po č. g. župniku 3 gl. — Gënja. T. B. 1 gl.

Za bratovšino N. lj. Gospe presv. Serca: Po č. g. J. Resniku 2 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz Mekin po č. g. župniku 2 gl. — T. B. 25 kr. — Po č. g. Fr. Jarcu 6 gl. — S Kerke 2 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Mat. Dub. v Terstu: izročili založništvu, in upamo, da sdaj že vse imate. — G. Jern. P—č v Mariboru: Mogla je biti pomota in sdaj je vse poslano.